

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD

THE WORKING PEOPLE

ОРГАН УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІАЛ - ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ.

Ч. 11.

П'ЯТНИЦЯ, 16 МАРЦЯ, 1917.

WINNIPEG, MAN.

FRIDAY, MARCH 16-th, 1917. No. 11.

VOL. IX.

ВІСНИКИ З ТВОРІВ Т. ШЕВЧЕНКА.

1861

1917

I.
Думи мої, думи мої,
Лихо мені з вами!
На-що стали на папері
Сумними рядами?
Чом вас вітер не розвіє
В степу, як пилину?
Чом вас лихо не приспало,
Як свою дитину?
Бо вас лихо на світ на сміх породило,
Полували сльози... Чом не затопили,
Не винесли в море, не розмили в полі?
Не питали-б люде, що в мене болить,
Не питали-б за що прокинаю долю,
Чого нуду світом. "Нічого робить!"
Не сказали-б на сміх.

II.
Бодай кати їх постинали
Оттих царів, катів людських!
Морока з ними, щоб ви знали;
Мов дурень ходиш кругом них:
Не знаєш, на яку й ступити!
Так що-ж мені тепер робити
З сими поганцями? Скажи,
Найкрасша сестро Аполлона!
Навчи голубко! поможи
Полазять трохи коло трона!
Намистечко, як зароблю,
Тобі к великодню куплю.
Пострижемо ся ж у лакеї
Та ревностно, в новій ливреї,
Заходимось царів любити.
Шкода і олово тупити:
Бо де нема святої волі,
Не буде там добра ніколи.
На що-ж себе таки дурить?
Ходімо в селища: там люде!
А там де люде, добре буде;
Там будем жить, людей любить,
Святого Господа хвалить!

III.
Мій Боже милий! як то мало
Святих людей на світі стало!
Один на другого кують
Кайдани в серці, а словами,
Медоточивими устами
Цілюють ся і часу ждуть,
Чи швидко брата в домовині
З гостей на цвинтар повезуть...

IV.
Світе ясний, світе тихий!
Світе вольний, несповитий!
За що-ж тебе, світе брате,
В твоїй добрій теплій хаті
Оковано, одурено, кайданами окурено,
Вагрянцями окрито і розп'ятім добито?
Не добито! Стрепени ся!
Та над нами просвіти ся!
Просвіти ся! Будем, брате,
З багрянцями онучі драти,
А з кайдів — люльки курити,
Явленими піч топити,
Кроплями, будем, брате,
Нову хату вимітати!

Т. Шевченка

V.
Чого-ж ви чваните ся, ви,
Сини сердешної України?
Що добре ходите в ярмі,
Ще краще ніж батьки ходили?
Не чваньтесь! З вас деруть ремінь
А з них бувало і лій топили!
Так ось як кров свою лили
Батьки за Москву, за Варшаву,
А нам синам передали
Свої кайдани, свою славу!

VI.
Даш ти, Господе єдиний,
Сади панам у твоїм раю,

Даш високої палати!
Пани-ж неситі, пузаті,
На рай твій, Господе, плюють,
Заперши ся собі в палатах.
А нам дивитись не дають
З убогої малої хати!

Такії, Боже наш, діла
Ми творимо у нашім раю!
На праведній твоїй землі
Ми в раю пекло розвели!
А в тебе другого благаєм...
З братами тихо живемо,
Лани братами оремо
І їх сльозами поливаєм!

Молитви.

I.
Царям, всесвітнім шинкарям,
І дукачі, і таларі,
І пута кутії пошли!
Робочим головам, рукам,
На сій окраденій землі
Свою Ти силу низпошли!
Мені-ж, мій Боже, на землі
Подай любов, сердешний рай,
І більш нічого не давай!

II.
Царів, кровавих шинкарів,
У пута кутії окуй,
В склепу глибокім замуруй!
Трудящим людям, всеблагий,
На їх окраденій землі
Свою Ти силу низпошли!
А чистих серцем — коло їх
Постав Ти ангели Твої,
Щоб чистоту їх соблюли!
Мені ж, о Господи, подай
Любити правду на землі
І друга щирого пошли!

III.
Злочинаючих спини,
У пута кутії не куй,
В склепи глибокі не муруй!
А доброзичливим рукам
І покажи і поможи,
Святу силу низпошли!
А чистих серцем — коло їх
Постав Ти ангели свої
І чистоту їх соблюди!
А всім нам вкупі на землі
Єдиноліліе подай,
І братолюбів пошли!

IV.
Тим неситим очам,
Земним богам, царям,
І плуги й кораблі,
І всі добра землі,
І хвалебні псалми —
Тим дрібеньким богам!
Роботящим рукам,
Роботящим умам,
Перелогі орать,
Думать, сіять, не ждять,
І посіяне жать —
Роботящим рукам.
Добросердним, малим,
Тихолюбим святым,
Творче неба й землі,
Долгоденствіє їм
На сій світі, на тім
Рай небесний пошли!
Все на світі не нам,
Все богам тим царям:
І плуги й кораблі
І всі добра землі,
Моя люблю, а нам —
Нам любов між людьми!

В ПАМ'ЯТЬ 56-ИХ РОКОВИН СМЕРТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА.

І мене в сім'ї великій,
В сім'ї вольній, новій,
Не забудьте помянути
Не залім, тихим словом!

Оттакє то було посліднє бажанє в заповіті Т. Шевченка, великого і ніколи незабутнього сина українського народу, до грядущих поколінь свого народу. І згадують його рік-річці ті покоління... Згадують його і ті с'їри маси нашого народу, задля добра і щастя котрих він жите своє віддав, — згадують його і ті слюї нашої суспільности, котрі зовсім не бажують тої поетової "вольної нової сім'ї", і котрі "люблять котрих Шевченко виступав усею силою свого поетичного слова. Згадють його поклонники голошених ним ідеалів: світла, прав-

ди, свободи, братолюбів, демократизму, любови до убогих працюючих народніх мас, співчуття для понижених і покривджених, — згадують також і ті, котрі ціле своє жите ширять серед народніх мас темноту, служать неправді, торгують шкірою "меньшого брата", затягають на нього кайдани, служать кривді і визискови. — Перші — святкують його пам'ять, як свого титана-борця, свого духовного провідника, словом котрого они закривають ся до дальшої борби за ідеали, котрі они понесуть сміло на вершини свого жите. Другі — справляють просто поминки "великому народному поетови", що "був, жив і помер", згадують деякі його поезії, які дасть ся натягнути для їхніх цілей, але стараться ся закрити тьмою все те, що Шевченко оставив "грядущим поколінням" як дороговказ до кращого обновленого жите.

10-го марта с. р. минуло вже 56 літ від хвилі смерті нашого народного Кобзаря і ми в сьогорічні роковини його смерті спішимо помянути великого мученика за нашу долю і за ті святі ідеали, котрим ми поклоняємо ся і їм одужимо. З чистим, недужавим серцем зга-

дуємо ми того, що навчив нас служити правді та добру і боротьби з брехнею, кривдою та облудою.

Тарас Шевченко є одним із невеликого гуртка тих народніх письменників культурних народів, в котрих немов у зеркалі відбиває ся образ жите і душа свого народа — його журба, терпіння, — його змаганя і ідеали даного часу. Ті народні письменники — се оборонні іречники народніх інтересів, зеркала народно го світогляду і народного жите — їхніми устами, можнаб сказати, говорить сам народ. Таким письменником поетом був у нас Українців Тарас Шевченко.

Тарас Шевченко родив ся 9 марта, 1814 р. в селі Моринцях, ошодалік Канева, на Україні в кривацькій сім'ї, що належала до власників села дідича Енгельгардта. Як дитя убогої кривацької сім'ї виростав Тарас в нужді та нестатках. Батько його помітний в Тараса непогамовану охоту до малюваня і писаня, та маючи з ним чималі клопоти по смерті його матери, коли ввій у хату мачуху з її дь-

ми, з котрими Тарас не міг ніколи згодитись — віддав його в школу до дяка Бугорського. Бугорський був паниця і побивав Тараса, але той зносив все терпеливо задля того, щоби навчитись ся дещо письма.

Невдовзі помер Тарасови і батько. Тарас ідучи за поривами молодечої вразливої душі, забавив навчитись донебудь малюваня. Але управитель дїбр Енгельгардта не дав на се призову і наперекір його бажаням відіслав його Енгельгардтові на покосового козачка. Тарас всеж таки малював, як міг, при всякій нагоді. Енгельгардт помітив в Тараса здібности до малюваня і задумав вивчити його на малюра, надіючись мати з нього доброго малюра, а відтак і дохід за його малювальські роботи. Він вислав Тараса до Петербурга, де Тарас вперше побачив великоміське жите, що зробило на нього немале вражінє. Ту зазнайомив ся Тарас з українським малюрем Сошенком, а той познайомив його з декотримй поважними личностями російської інтелігенції.

По за малюваня почав Шевченко запопадливо читати все, що попало, і в короткім ча-